

Luilekkerland

De beschrijving van de situatie van de mens in het paradijs lijkt op die van ‘luilekkerland’. Alles wat de mens begeert is voor het grijpen. Gaan we zo niet voorbij aan wat er werkelijk staat? Er is namelijk helemaal geen sprake van een paradijs, maar van een tuin. Het woord ‘paradijs’ komt wel voor in Nehemia 2:8, Prediker 2:5 en Hooglied 4:13, en steeds is een boomgaard bedoeld, net als in Modern Hebreeuws.

De tuin in Genesis

Wat wordt in Tenach onder een tuin verstaan? Omdat in Genesis 2 en 3 sprake is van een plek met allerlei vruchtbomen, zou men hier het woord ‘pardes’, ‘boomgaard’ verwachten. Toch wordt deze plek een ‘tuin’ genoemd. Een tuin is een stuk grond dat men moest bevoeien en bewerken. In Genesis 2 heeft God de Heer al voor de bevoeiing gezorgd. Nadat hij in Genesis 2: 8 de tuin aangelegd heeft bevoeit hij deze met het water van vier rivieren (vers 10-14). Direct erna draagt God de Heer de mens op de tuin te bewerken en te onderhouden, zoals dat met een tuin moet gebeuren.

Tuinen elders

Op verschillende plaatsen in Tenach is sprake van een tuin, waarbij met name het bewerken van de tuin op de voorgrond staat. Het land Egypte wordt verschillende keren ‘tuin’ genoemd waarbij de overvloed aan water en vruchtbaarheid van de grond op de voorgrond staat. Om de opbrengst van het land te waarborgen moest men greppels graven en de grond bewerken.

Kenmerk van een tuin is dus dat deze veel opbrengt, maar voorwaarde is wel dat deze bevoeid en bewerkt moet worden, anders komen er dorens en distels.

Het beloofde land is beslist geen tuin. Daar heeft men de zegen van de hemel nodig, dauw en regen. Daardoor wordt het een land ‘overvloeiend van melk en (dadel)honing’.

Tuin in Hooglied

In het boek Hooglied komt het woord ‘tuin’ zelfs 8 keer voor. Ook daar gaat het over vruchtbaarheid, en wel van het meisje. Om vrucht te dragen moet de minnaar haar bevruchten en daarna zal er zorg nodig zijn voor de zich ontwikkelende vrucht.

Conclusie

De tuin in Genesis, vaak ‘hof van Eden’ genoemd, is geen paradijselijk gebied, maar een plek waar de mens nodig is om deze te onderhouden zodat deze goede vruchten voortbrengt.

Iets van wat een tuin voor de mens betekent is te herkennen in het liedje van de Groningse troubadour Ede Staal ‘*Mien toentje*’, waar ik enkele verzen uit citeer:

*Mien waikschilde bonen die komen zo slecht op
En de sprutters vreten d’aalbeerns op
Mien vrougen stoan dun en mien sloat schut al deur,
As t zo deur gaat din wordt dat un strop.
Mor min toentje, mor min toentje,
Ja dij mis ik nait geern
Du is altied diverdoatsie veur mir.*

Lukas de Grootte, oktober 2022